

LITERATURA

- Andrzejewski L.
1974 Polodowcowe formy marginalne południowo-zachodniej części Wysoczyzny Kujawskiej, Toruń (maszynopis w Instytucie Geografii Uniwersytetu im. M. Kopernika).
- Andrałojć M.A., Woźniak M.
1988 Osadnictwo neolityczne i wczesnobrązowe w Opatowicach, woj. wrocławskie, stanowisko 7, Inowrocław.
- Bagniewski Z., Lasak I., Tomczak E.
1992 Osada kultury pucharów lejkowatych w Wojnowicach, woj. opolskie, „Studia Archeologiczne” XXI, Wrocław.
- Balcer B.
1983 Wytwórczość narzędzi krzemienych w neolicie ziem Polski, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź.
- Bednarczyk J., Koško A.
1974 Relacje chronologiczne między kulturami cyklu wstęgowego a kulturą pucharów lejkowatych na terenie Polski północno-zachodniej, „Pomorania Antiqua” 5, 9 – 25.
- Bednarek R., Koško A., Prusinkiewicz Z., Szmyt M.
1996 Badania nad genezą gleby z wielowarstwowego poziomu próchnicznego na stanowisku archeologicznym w Opatowicach, „Roczniki Gleboznawcze” XLVII (1/2), 101 – 112.
- Benner S.A., Devine K.G., Matveeva L.N., Powell D.H.
2000 The missing organic molecules on Mars, „Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America” 97(6), 2425 – 2430.
- Beran J.
1993 Untersuchungen zur Stellung der Salzmünder Kultur im Jungneolithikum des Saalegebietes, Wilkau-Haßlau.
- Bonsall C., Cook G., Manson J.L., Sanderson D.
2002 Direct Dating of Neolithic pottery: progress and prospects, „Documenta Praehistorica” XXIX, 9th Neolithic Studies, 47 – 59.
- Borówka R.K.
1980 Współczesne procesy transportu i sedymentacji piasków eolicznych oraz ich uwarunkowania i skutki na obszarze wydm nadmorskich, Poznań.
- Bradford J.
1957 Ancient Landscapes. Studies in Field Archaeology, London.
- Broda J.
1993 Sosna w czasach historycznych, [w:] S. Białobok, A. Boratyński, W. Bugała (red.) Biologia sosny zwyczajnej, Poznań–Kórnik, 17 – 31.
- Bronicki A., Kadrow S.
1988 Osada neolityczna w Majdanie Nowym, woj. Chełm, „Sprawozdania Archeologiczne” XXXIX, 89 – 129.
- Bronicki A., Kadrow S., Zakościelna A.
2003 Radiocarbon Dating of the Neolithic Settlement in Zimne, Volhynia, in Light of the Chronology of the Lublin-Volhynia Culture and the South-Eastern group of the Funnel Beaker Culture, [in:] A. Koško (ed) The Foundations of Radiocarbon Chronology of Cultures between the Vistula and Dnieper, Baltic-Pontic Studies 12, 22 – 66.
- Bronk Ramsey C.
2005 OxCal v. 3.10, Oxford (www.rlaha.ox.ac.uk).
- Brzezna M.
2004 Osadnictwo neolityczne w Opatowicach stan. 46 woj. kujawsko-pomorskie, Poznań (maszynopis pracy magisterskiej w archiwum IP UAM).
- Bukowska-Gedigowa J.
1975 Kultura pucharów lejkowatych w dorzeczu górnej Odry, „Przegląd Archeologiczny” 23, 83 – 186.
- 1980 Osady neolityczne w Pietrowicach Wielkich pod Raciborzem, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk.
- Chachlikowski P.
1988 Z badań nad zagadnieniem tzw. wielkich osad kultury pucharów lejkowatych w strefie wschodniowielkodołkowej Niżu. Dąbrowa Biskupia, gm. loco, woj. Bydgoszcz, stanowisko 21, [w:] Wiśła w historii i kulturze Polski, Warszawa, złożone do druku.
- 1994 Osiedla kultury pucharów lejkowatych w Podgaju, woj. wrocławskie, stanowisko 6A, Poznań.
- 1996 Ze studiów nad pochodzeniem i użytkowaniem surowców importowanych w wytwórczości kamieniarskiej społeczności wczesnorolniczych Kujaw, [w:] A. Koško (red.) Z badań nad genezą regionalizmu kulturowego społeczeństw Kujaw, Poznań–Kruszwica–Inowrocław, 121 – 153.
- 1997 Kamieniarstwo późnoneolitycznych społeczeństw Kujaw, Poznań.
- Cieśla W.
1961 Właściwości chemiczne czarnych ziem kujawskich na tle środowiska geograficznego, Poznań.
- Cofta-Broniewska A.
1988 Metodyka badań regionalnych na Kujawach, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) Kontakty pradziejowych społeczeństw Kujaw z innymi ludami Europy, Inowrocław, 15 – 27.
- Cofta-Broniewska A., Koško A.
1982 Historia pierwotna społeczeństw Kujaw, Warszawa–Poznań.
- Czebreszuk J.
1987 Osada z połowy II tys. p.n.e. w Goszczewie, gm. Aleksandrów Kujawski, woj. wrocławskie, stan. 14. Z badań nad rozwojem kulturowym społeczeństw Kujaw na przełomie epoki neolitu i brązu, „Folia Praehistorica Posnaniensia” II, 199 – 238.
- 1996 Społeczności Kujaw w początkach epoki brązu, Poznań.
- 2001 Schyłek neolitu i początki epoki brązu w strefie południowo-zachodniobałtyckiej (III i II tys. przed Chr.), Poznań.

- Czebreszuk J., Hildebrandt-Radke I., Szymt M.
1997 Krajobrazotwórcza działalność człowieka w centralnej części Wysoczyzny Kujawskiej w neolicie i wczesnej epoce brązu, „Folia Praehistorica Posnaniensia” VIII, 7 – 31.
- Czebreszuk J., Koško A.
2000 Osadnictwo społeczności kultury pucharów lejkowatych/kultury ceramiki sznurowej (faza klasyczna), [w:] A. Koško (red.) Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego. Tom III. Kujawy. Część 4. Osadnictwo kultur późnoneolitycznych oraz interstadium epok neolitu i brązu: 3900 – 1400/1300 przed Chr., Poznań, 331 – 345.
- Czebreszuk J., Koško A., Makarowicz P., Szymt M.
2000 Podsumowanie, [w:] A. Koško (red.) Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego. Tom III. Kujawy. Część 4. Osadnictwo kultur późnoneolitycznych oraz interstadium epok neolitu i brązu: 3900 – 1400/1300 przed Chr., Poznań, 569 – 571.
- Czebreszuk J., Przybył A.
2002 Osadnictwo społeczności neolitycznych i protobrazowych w Smarglinie, woj. kujawsko-pomorskie, stanowisko 12, Poznań.
- Czebreszuk J., Szymt M.
1992 Osadnictwo neolityczne i wczesnobrażowe w Dębach woj. wrocławskie, stanowisko 29, Poznań–Inowrocław.
1996 Główne kierunki badań Zakładu Praehistorii Polski Instytutu Praehistorii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu na terenie woj. wrocławskiego, [w:] Historia ziemi wydzierana — 20 lat później, Wrocław, 37 – 58.
1998 Der Epochenbruch vom Neolithikum zur Bronzezeit im polnischen Tiefland am Beispiel Kujawiens, „Praehistorische Zeitschrift” 73 (2), 167 – 232.
1999 Przyczynek do poznania kultury niemeńskiej na Kujawach, „Gistaryczna-Archeologiczny Zbornik” 14, Minsk, 28 – 35.
2001 The 3rd Millennium BC in Kujawy in the Light of ¹⁴C Dates, [in:] J. Czebreszuk, J. Müller (Hrsg.) Die absolute Chronologie in Mitteleuropa 3000-2000 v.Chr. (The Absolute Chronology of Central Europe 3000-2000 BC, Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa) Studia nad Pradziejami Europy Środkowej 1, Poznań–Bamberg–Rahden/Westf., 177 – 208.
- Czerniak L.
1980 Rozwój społeczeństw kultury późnej ceramiki wstęowej na Kujawach, Poznań.
1994 Wczesny i środkowy okres neolitu na Kujawach 5400 – 3650 p.n.e., Poznań.
- Czerniak E., Czerniak L.
1985 Z badań nad genezą i rozwojem kultury amfor kulistych na Kujawach, „Folia Praehistorica Posnaniensia” I, 23 – 62.
- Czerniak L., Koško A.
1980 Zagadnienie efektywności poznawczej analizy chronologicznej ceramiki na podstawie cech technologicznych. Z problematyki badań nad „datowaniem technologicznym” ceramiki kultur neolitycznych w strefie Kujaw, „Archeologia Polski” XXV (2), 247 – 280.
1993 Z badań nad genezą rozwoju i systematyką kultury pucharów lejkowatych na Kujawach, Poznań.
- Czerniak L., Domańska L., Prinke D., Koško A.
1991 The Funnel Beaker Culture in Kuiavia, [in:] D. Jankowska (Hrsg.) Die Trichterbecherkultur. Neue Forschungen und Hypothesen, Teil II, Poznań, 69 – 75.
- Czerniak L., Szymt M.
1990 Z badań nad periodyzacją rozwoju kultury amfor kulistych, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) Kultura amfor kulistych w rejonie Kujaw, Poznań, 53 – 78.
1991 Progress in studies of Globular Amphorae culture periodization, [in:] A. Cofta-Broniewska (ed.) New Tendencies in Studies of Globular Amphorae Culture, Archaeologia Interregionalis 14, Warszawa–Kraków–Poznań, 53 – 78.
- Czopek S., Kadrow S.
1987 Osada kultury pucharów lejkowatych w Białobrzegach, st. 5, woj. Rzeszów, „Sprawozdania Archeologiczne” XXXVIII, 73 – 88.
- Daszkiewicz M., Prinke D.
2001 Problem relacji tzw. ceramiki pasmowo-grzebykowej i kultury pucharów lejkowatych na podstawie źródeł z Kujaw, [w:] J. Czebreszuk, M. Kryvalcevič, P. Makarowicz (red.) Od neolityzacji do początków epoki brązu. Przemiany kulturowe w międzyrzeczu Odry i Dniepru między VI i II tys. przed Chr., Archaeologia Bimaris 2, Poznań, 121 – 129.
- Dokumentacja
1972 Dokumentacja torfowisk rejon „Opatowice” pow. Radziejów, wojew. Bydgoszcz (maszynopis), Szczecin.
- Dolatowska A., Prinke D.
2005 Do trzech razy sztuka? — próby wykorzystania zdjęć lotniczych z Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej, [w:] J. Nowakowski, A. Prinke, W. Rączkowski (red.) Biskupin ... i co dalej? Zdjęcia lotnicze w polskiej archeologii, Poznań, 81 – 98.
- Domańska L.
1988 Rozwój kulturowy społeczności Kujaw w okresie późnego mezolitu, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) Kontakty pradziejowych społeczeństw Kujaw z innymi ludami Europy, Inowrocław, 29 – 42.
1989 Z badań nad czynnikiem kaukasko-nadczarnomorskim w procesie neolityzacji społeczeństw mezolitycznych dorzecza Odry i Wisły, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) Kujawskie przyczynki do badań nad neolitem Europy, Poznań, 5 – 32.
1995 Geneza krzemieniarstwa kultury pucharów lejkowatych na Kujawach, Łódź.
2002 Rola krzemienia świeciechowskiego w gospodarce surowcowej neolitycznych społeczności Kujaw, [w:] B. Matraszek, S. Sałaciński (red.) Krzemień świeciechowski w pradziejach, Warszawa, 147 – 154.
2003 Hunter-gatherers and farmers: neighbours in north-eastern Kuiavia, Poland, „Documenta Praehistorica” XXX, 93 – 98.
- Domańska L., Koško A.
1983 Łącko, pow. Inowrocław, stanowisko 6 — obozowisko z fazy I („AB”) kultury pucharów lejkowatych. Z badań nad genezą rozwoju i systematyką chronologiczną kultury pucharów lejkowatych na Kujawach, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Archaeologica” 4, 3 – 48.
- Domańska L., Wąs M.
2005 The site of Dąbrowa Biskupia 71 — new data for evidence of Mesolithic specialized camps, [in:] Contributions to the Central European Mesolithic, Wrocław, w druku.
- Driehaus J.
1960 Die Altheimer Gruppe und das Jungneolithikum in Mitteleuropa, Mainz.
- Durczewski Z.
1935 Zabytki z powiatu konińskiego w zbiorach prywatnych, „Wiadomości Archeologiczne” XIII, 123 – 130.
- Ewing G.W.
1985 Instrumental Methods of Chemical Analysis, New York.
- Folk R.L., Ward W.C.
1957 Brazos River bar: a study in the significance of grain size parameters, „Journal Sed. Petrol.” 27, 3 – 26.
- Gabałówna L.
1958 Opatowice, pow. Radziejów Kujawski, „Z otchłani wieków” XXIV, 199 – 200.

- 1959a Badania archeologiczne w Radziejowie Kujawskim na st. 4 w 1956 i 1957 r., „Sprawozdania Archeologiczne” VII, 9 – 24.
- 1959b Rekwizyty czarowników sprzed 4000 lat, „Z otchłani wieków” XXV, 110 – 116.
- 1959c Szkice kujawskie. Z badań Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, „Z otchłani wieków” XXV, 325 – 331.
- 1960a Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w osadach kultury pucharów lejkowatych w Radziejowie Kujawskim i Opatowicach, pow. Radziejów Kujawski, w roku 1958, „Sprawozdania Archeologiczne” XI, 21 – 35.
- 1960b Zagadnienie bębnowo-glinianych na Kujawach (Uwagi na marginesie znalezisk z Opatowic, Radziejowa i Pitkutowa), „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna” 5, 27 – 50.
- 1962 Archaeological Investigations at Radziejów Kujawski, „Archaeologia Polona” IV, 121 – 136.
- 1970 Opatowice, pow. Radziejów Kujawski, stanowisko 12, „Informator Archeologiczny. Badania 1969”, Warszawa, 50 – 51.
- Galon R.
- 1929 Kujawy „Białe” i „Czarne”, „Badania Geograficzne nad Polską Północno-Zachodnią” 4 – 5, 47 – 73.
- 1953 Przeglądowa mapa geomorfologiczna woj. bydgoskiego, „Przegląd Geograficzny” 25 (3), 79 – 88.
- Goslar T.
- 2005 Raport z wykonania datowań C-14 w Poznańskim Laboratorium Radiowęglowym, Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Górka H.
- 1987 Ceramika naczyniowa ludności kultury pucharów lejkowatych ze stanowiska 33 w Opatowicach gmina Radziejów, województwo Włocławek, Poznań (maszynopis pracy magisterskiej w bibliotece IP UAM).
- Grygiel R.
- 1973 Nowe materiały mezolityczne i neolityczne z Wielkopolski i Kujaw, „Fontes Archaeologici Posnanienses” XXIV (1974), 1 – 8.
- 1980 Jama ze spaloną pszenicą kultury pucharów lejkowatych z Opatowic, woj. włocławskie, „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna” 26 (1979), 41 – 55.
- 2004 Neolit i początki epoki brązu w rejonie Brześcia Kujawskiego i Osłonek. Tom I. Wczesny neolit. Kultura ceramiki wstęgowej rytej, Łódź.
- Grygiel R., Bogucki P.
- 1991 A Settlement of the Funnel Beaker Culture at Nowy Młyn. Initial Results, [w:] D. Jankowska (Hrsg.) Die Trichterbecherkultur. Neue Forschungen und Hypothesen, Teil II, Poznań, 133 – 142.
- Grzybowski J.
- 1978 Wpływ gospodarczej działalności człowieka na rozwój wybranych wydm w Kiślakach koło Tykocina, „Przegląd Geograficzny” 50 (4), 629 – 641.
- 1981 Rozwój wydm w południowo-wschodniej części Kotliny Biebrzańskiej, „Dokumentacja Geograficzna” 4, Warszawa.
- Gumiński W.
- 1989 Gródek Nadbużny. Osada kultury pucharów lejkowatych, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź.
- Harris E.C.
- 1992 Zasady stratygrafii archeologicznej, Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków, Seria B, LXXXIX, Warszawa.
- Hildebrandt-Radke I.
- 1999 Aktywność kulturowa człowieka, a rozwój pokryw eolicznych w centralnej części Wysoczyzny Kujawskiej, „Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią 50, Seria A — Geografia Fizyczna”, 61 – 71.
- Ignaczak M.
- 2002 Ze studiów nad genezą kultury łużyckiej w strefie Kujaw, Poznań.
- Informator
- 1984 „Informator Archeologiczny. Badania 1983”, Warszawa.
- 1985 „Informator Archeologiczny. Badania 1984”, Warszawa.
- 1986 „Informator Archeologiczny. Badania 1985”, Warszawa.
- 1987 „Informator Archeologiczny. Badania 1986”, Warszawa.
- 1988 „Informator Archeologiczny. Badania 1987”, Warszawa.
- 1992 „Informator Archeologiczny. Badania 1988”, Warszawa.
- 1993 „Informator Archeologiczny. Badania 1989”, Warszawa.
- 1994 „Informator Archeologiczny. Badania 1990”, Warszawa.
- 1997 „Informator Archeologiczny. Badania 1991”, Warszawa.
- 1998a „Informator Archeologiczny. Badania 1993”, Warszawa.
- 1998b „Informator Archeologiczny. Badania 1994”, Warszawa.
- Izmailów B., Nalepka D.
- 1994 Wiek i efektywność najmłodszej fazy rozwoju wydmy w Przerzynie Borze na Wysoczyźnie Tarnowskiej, [w:] B. Nowaczyk, T. Szczypek (red.) Vistuliańsko-holocenijskie zjawiska i formy eoliczne (wybrane zagadnienia), Poznań, 33 – 45.
- Jankowska D., Wiślański T.
- 1991 Trichterbecherkultur im Polnischen Tiefland — Hauptsächliche Forschungsprobleme, [im:] D. Jankowska (Hrsg.) Die Trichterbecherkultur. Neue Forschungen und Hypothesen, Teil II, 53 – 65.
- Jankowski M.
- 2000 Chronologiczna i przestrzenna zmienność gleb na stanowisku archeologicznym Katarzynka (nr 242) w północnej części Kotliny Toruńskiej, „Acta Universitatis Nicolai Copernici, Geografia” 30, 97 – 114.
- Jażdżewski K.
- 1936 Kultura pucharów lejkowatych w Polsce zachodniej i środkowej, Poznań.
- Józwiak B.
- 1997 Gospodarka zwierzęca późnoneolitycznych społeczności rejonu Pagórów Radziejowskich (Wzgórze Prokopiaka), Poznań (maszynopis pracy magisterskiej w archiwum IP UAM).
- 2003 Społeczności subneolitu wschodnioeuropejskiego na Niżu Polskim w międzyrzeczu Odry i Wisły, Poznań.
- Józwiak B., Langer J.J., Pietrzak S.
- 2001 Przyczynek do studiów nad wytwarzaniem i stosowaniem smół drzewnych wśród społeczności kultury niemieńskiej, „Sprawozdania Archeologiczne” 53, 403 – 415.
- Kabaciński J.
- 2003 Wytwórczość krzemienista, [w:] L. Czerniak (red.) Badania archeologiczne na terenie odkrywki „Szczerców” Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A., Poznań, 223 – 244.
- Kabaciński J., Sobkowiak-Tabaka I.
- 2004 Komorniki. Chata ludności kultury pucharów lejkowatych, Poznań.
- Kadrow S.
- 1991 Iwanowice, stanowisko Babia Góra, cz. I. Rozwój przetrzynny osady z wczesnego okresu epoki brązu, Kraków.
- Kietczewska-Zalewska M.
- 1978 Geografia osadnictwa, wyd. III, Warszawa.
- Kierończyk P.
- 1994 Osady kultury pucharów lejkowatych na stanowisku 7 w Opatowicach woj. włocławskie, Poznań (maszynopis pracy magisterskiej w archiwum IP UAM).
- Kirsch E.
- 1993 Funde des Mittelneolithikums im Land Brandenburg, Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg, B. 1, Potsdam.

- 1994 Beiträge zur älteren Trichterbecherkultur in Brandenburg, Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg, B. 2, Potsdam.
- Klichowska M.
- 1970 Neolityczne szczątki roślinne z Radziejowa Kujawskiego, „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Seria Archeologiczna” 17, 165 – 174.
- 1980 Pszenica z neolitycznego stanowiska w Opatowicach, woj. wrocławskie, „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Seria Archeologiczna” 26 (1979), 57 – 65.
- Klochko V., Koško A., Szymt M.
- 2003 A Comparative Chronology of the Prehistory of the Area between the Vistula and Dnieper: 4000 – 1000 BC, [in:] A. Koško (ed) The Foundations of Radiocarbon Chronology of Cultures between the Vistula and Dnieper, Baltic-Pontic Studies 12, 396 – 414.
- Koszałka J.
- 2005 Wyniki analizy makroszczątków roślinnych oraz odcisków na ceramice i polepie z neolitycznego kompleksu osadniczego w Opatowicach, Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Koško A.
- 1979 Rozwój kulturowy społeczeństw Kujaw w okresach schyłkowego neolitu i wczesnej epoki brązu, Poznań.
- 1981a Udział południowo-wschodnioeuropejskich wzorców kulturowych w rozwoju niżowych społeczeństw kultury pucharów lejkowatych, Poznań.
- 1981b Z badań nad grupą radziejowską kultury pucharów lejkowatych, [w:] Kultura pucharów lejkowatych w Polsce, Poznań, 191 – 205.
- 1982 Z badań nad problematyką równoleżnikowych kontaktów kulturowych społeczeństw dorzecza Odry i Wisły w młodszej epoce kamienia (Zagadnienie wpływów tzw. kultury michelsberskiej), „Wiadomości Archeologiczne” XLVII (2), 161 – 167.
- 1987 Papros woj. Bydgoszcz gm. Dąbrowa Biskupia, stan. 6A, 6B, 6G. Obozowiska z fazy lubońskiej (IV) kultury pucharów lejkowatych, „Folia Praehistorica Posnaniensia” II, 35 – 67.
- 1988a Osady kultury pucharów lejkowatych w Inowrocławiu-Mątach woj. Bydgoszcz, stanowisko 1, Inowrocław.
- 1988b Rozwój kulturowy społeczeństw Kujaw w okresach późnego neolitu oraz interstadium epok neolitu i brązu w aspekcie recepcji egzogennych wzorców kulturowych, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) Kontakty pradziejowych społeczeństw Kujaw z innymi ludami Europy, Inowrocław, 145 – 183.
- 1990 Kultura amfor kulistych a kultura pucharów lejkowatych, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) Kultura amfor kulistych w rejonie Kujaw, Poznań, 87 – 113.
- 1991 Globular Amphora culture versus Funnel Beaker culture, [in:] A. Cofta-Broniewska (ed) New Tendencies in Studies of Globular Amphora Culture, Archaeologia Interregionalis 14, Warszawa-Kraków-Poznań, 87 – 112.
- 1994 O pewnej pozorowanej polemice. Uwagi na marginesie artykułu P. Krajewskiego i A. Webera *W kwestii wartości poznawczej metody A. Koški datowania zdobniczego ceramiki kultury pucharów lejkowatych*, „Folia Praehistorica Posnaniensia” VI, 257 – 260.
- 1996 Grupa radziejowska kultury pucharów lejkowatych jako prolog kujawskiej enklawy naddunajskiej cywilizacji wczesnobrązowej, [w:] A. Koško (red.) Z badań nad genezą regionalizmu kulturowego społeczeństw Kujaw, Poznań-Kruszwica-Inowrocław, 91 – 106.
- 2000 Osadnictwo społeczności kultury pucharów lejkowatych (grupy: wschodnia i radziejowska), [w:] A. Koško (red.) Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego. Tom III. Kujawy. Część 4. Osadnictwo kultur późnoneolitycznych oraz interstadium epok neolitu i brązu: 3900 – 1400/1300 przed Chr., Poznań, 19 – 133.
- 2003 Radiocarbon Chronology of the Mątwy Group of the Funnel Beaker Culture. The Question of Chronological and Cultural Position of Linear-Comb Pottery, [in:] A. Koško (ed) The Foundations of Radiocarbon Chronology of Cultures between the Vistula nad Dnieper, Baltic-Pontic Studies 12, 67 – 81.
- Koško A. (red.)
- 2000 Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego. Tom III. Kujawy. Część 4. Osadnictwo kultur późnoneolitycznych oraz interstadium epok neolitu i brązu: 3900 – 1400/1300 przed Chr., Poznań.
- Koško A., Langer J. J.
- 1986 Z badań nad wytwarzaniem i użytkowaniem dziegiu w neolicie, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 34 (4), 587 – 600.
- Koško A., Pazdur M.F.
- 1993 Z badań nad kujawską skalą chronologii radiowęglowej kultur archeologicznych, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, Geochronometria” 9, 17 – 25.
- Koško A., Pazdur M.F., Szymt M.
- 1996 Z badań nad kujawską skalą chronologii radiowęglowej. Perspektywa kompleksu osadniczego w Opatowicach, woj. wrocławskie, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, Matematyka-Fizyka 79, Geochronologia” 14, 201 – 213.
- Koško A., Prinke A.
- 1977 Sierakowo, woj. Bydgoszcz, stan. 8 — osada z fazy II (wczesnowiódreckiej) kultury pucharów lejkowatych, „Fontes Archaeologici Posnanienses” 26 (1975), 1 – 42.
- Koško A., Przybył A.
- 2004 Kultura pucharów lejkowatych, [w:] J. Bednarczyk, A. Koško (red.) Od długiego domu najstarszych rolników do dworu staropolskiego. Wyniki badań archeologicznych na trasach gazociągów Mogilno-Wrocław i Mogilno-Wydartowo, Poznań, 235 – 314.
- Koško A., Szymt M.
- 1993 Neolityczny kompleks osadniczy na obszarze Wzgórza Prokopiaka w Opatowicach, gm. Radziejów Kujawski, woj. wrocławskie. Stan i perspektywy badań, „Ziemia Kujawska” IX, 159 – 182.
- Kowalski A.P.
- 1997 Synkretizm kultury pierwotnej a interpretacje archeologiczne, [w:] Kulturowe konteksty idei filozoficznych, Poznań, 151 – 167.
- 1999 Dar, import i obcość. Szkic z prehistorycznej etnologii kontaktu kulturowego, [w:] S. Kukawka (red.) Szkice prehistoryczne. Źródła — metody — interpretacje, Toruń, 13 – 32.
- Kovaljuch N.N.
- 1995 Rezultaty radiouglerodnego datowania obrazców iskopajemych kostiej — pamiątek „Opatowice”, Kiev (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- 2004a Rezultati radiouglegcewego datuvannia, Kyiv (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- 2004b Radiocarbon dating results, Kiev (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Kozarski S.
- 1995 Deglacjacja północno-zachodniej Polski: warunki środowiska i transformacja geosystemu (~20 ka→10 ka BP), „Dokumentacja Geograficzna” 1, Warszawa.
- Kozarski S., Nowaczyk B.
- 1992 Późnovistuliańskie i holocenijskie zjawiska eoliczne w rejonie dolnej Odry i dolnej Warty, [w:] T. Szczypek (red.) Wybrane zagadnienia geomorfologii eolicznej, Sosnowiec, 37 – 105.

- Kozarski S., Tobolski K.
1968 Holocenijskie przeobrażenia wydm śródlądowych w Wielkopolsce w świetle badań geomorfologicznych i palinologicznych, „Folia Quaternaria” 29, 127 – 134.
- Kozłowski S.K.
1972 Pradzieje ziem polskich od IX do V tysiąclecia p.n.e., Warszawa.
- 1989 Mesolithic in Poland. A New Approach, Warszawa.
- Krajewski P., Weber A.
1993 W kwestii wartości poznawczej metody A. Kośki datowania zdobniczego ceramiki kultury pucharów lejkowatych, „Folia Praehistorica Posnaniensia” V, 55 – 72.
- Kruk J.
1980 Gospodarka w Polsce południowo-wschodniej w V – III tysiącleciu p.n.e., Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk.
- Kruk J., Milisauskas S.
1983 Chronologia absolutna osadnictwa neolitycznego z Bronocic, „Archeologia Polski” 28, 257 – 320.
- 1999 Rozkwit i upadek społeczeństw rolniczych neolitu, Kraków.
- Krygowski B.
1961 Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej. Część I. Geomorfologia, Poznań.
- 1964 Graniformametrija mechaniczna. Teoria, zastosowanie, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Prace Komisji Geograficzno-Geologicznej 2 (4).
- Krzyminiewski R., Langer J. J., Koško A.
1998 Historia termiczna i wiek prahistorycznych pozostałości dziegciu w świetle badań EPR, „Przegląd Archeologiczny” 46, 131–137.
- Krzysik F.
1978 Nauka o drewnie, Warszawa.
- Kukawka S.
1999 Z badań nad strukturą zasiedlenia ziemi chełmińskiej przez grupy wczesnych faz rozwojowych kultury pucharów lejkowatych, [w:] S. Kukawka (red.) Szkice prehistoryczne. Źródła — metody — interpretacje, Toruń, 125 – 138.
- Kulczycka-Leciejewiczowa A.
2002a Kilka uwag o budownictwie ludności kultury pucharów lejkowatych, [w:] Budownictwo i budowniczy w przeszłości, Łódź, 39 – 48.
- 2002b Zawarża. Osiedle neolityczne w południowopolskiej strefie lessowej, Wrocław.
- Kurzawa J.
2000 Zagadnienie najwcześniejszych faz kultury ceramiki sznurowej na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej, Poznań.
- Kwiatkowska A.
1989 Zawartość fosforu w próbkach glebowych pochodzących z badań wykopaliskowych w Opatowicach gm. Radziejów, Toruń (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- 1990 Zawartość fosforu w próbkach glebowych pochodzących z badań wykopaliskowych w Opatowicach gm. Radziejów, Toruń (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Langer J. J.
1989 Fizykochemiczne metody analizy pozostałości pradziejowego dziegiarstwa, „Archeologia Polski” 34 (1), 13 – 27.
- Langer J. J., Koško A.
1992 Studies on the organic components in Neolithic pottery dyes, „Archaeologia Polona” 30, 69 – 74.
- 1999 Z badań nad zastosowaniem dziegciu w ornamentyce ceramiki neolitycznej. Perspektywa Niziny Polski, „Folia Praehistorica Posnaniensia” IX, 63 – 77.
- Langer J. J., Pietrzak S.
2000 Wytwarzanie i zastosowanie dziegciu w kulturach późnoneolitycznych, [w:] A. Koško (red.) Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego. Tom III. Kujawy. Część 4. Osadnictwo kultur późnoneolitycznych oraz interstadium epok neolitu i brązu: 3900 – 1400/1300 przed Chr., Poznań, 411 – 414.
- 2004a Dziegiarstwo późnoneolitycznych społeczności kultury pucharów lejkowatych w strefie Kujaw. Badania wzdłuż trasy gazociągu Mogilno–Włocławek, [w:] J. Bednarczyk, A. Koško (red.) Od długiego domu najstarszych rolników do dworu staropolskiego. Wyniki badań archeologicznych na trasach gazociągów Mogilno–Włocławek i Mogilno–Wydartowo, Poznań, 597 – 610.
- 2004b Pozostałości smół drzewnych na ceramice, [w:] J. Kabański, I. Sobkowiak-Tabaka, Komorniki. Chata ludności kultury pucharów lejkowatych, Poznań, 100 – 117.
- Langer J. J., Pietrzak S., Wieczorek M.
2002 Technologie wytwarzania i stosowanie smół drzewnych w pradziejach ziem polskich, [w:] W. Łysiak (red.) II Ogólnopolska Konferencja pt. „Las w kulturze polskiej”. Materiały z konferencji. Gołuchów 14 – 16 września 2001, 111–118.
- Langer J. J., Pietrzak S., Grochowska A., Groszewska R.
2004 Ceramika angobowana późnoneolitycznych społeczności kultury pucharów lejkowatych. Badania wzdłuż trasy gazociągu Mogilno–Włocławek, [w:] J. Bednarczyk, A. Koško (red.) Od długiego domu najstarszych rolników do dworu staropolskiego. Wyniki badań archeologicznych na trasach gazociągów Mogilno–Włocławek i Mogilno–Wydartowo, Poznań, 611 – 620.
- Lencewicz S.
1927 Dyluwium i morfologia środkowego Powiśla, Prace Państwowego Instytutu Geologicznego 2, Warszawa.
- Lichardus J., Fol A., Getov L., Bertemes F., Echt R., Katinčarov R., Iliev K.
2000 Forschungen in der Mikroregion von Drama (Südostbulgarien), Bonn.
- Łuka L. J.
1950 Badania powierzchniowe okolic Radziejowa (pow. Aleksandrów), „Z otchłani wieków” XIX, 23.
- Łuksza A.
1993 Osadnictwo kultury pucharów lejkowatych na stanowisku 1 w Opatowicach woj. wrocławskie, Poznań (maszynopis pracy magisterskiej w archiwum IP UAM).
- Maik E.
1961 Morphological limit of the Last Glaciation along the line Radziejów–Koło, [in:] Guide-Book of Excursion From the Baltic to the Tatras, Part I North Poland, INQUA VIth Congress, 132 – 134.
- Makarowicz P.
1989 Osada kultury iwieńskiej w Rybinach, woj. wrocławskie, stanowisko 14, Inowrocław.
- 1993 Osada ludności z początków interstadium epok neolitu i brązu w Smarglinie, woj. wrocławskie, stan. 53, „Sprawozdania Archeologiczne” 45, 113 – 146.
- 1998 Rola społeczności kultury iwieńskiej w genezie trzcinieckiego kręgu kulturowego (2000 – 1600 BC), Poznań.
- Makowiecka M.
2004 Zestawienie inwentaryzacyjne zwierzęcych szczątków kostnych ze stanowisk w Opatowicach — „Wzgórze Prokopiaka”, Rokietnica (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Makowiecki D.
1987 Specyfikacja ilościowa zwierzęcych szczątków kostnych z Opatowic stan. 3, gm. Radziejów (Sezon 1984, 85, 86), Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- 1990 Ekspertyza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w Opatowicach stan. 36, gm. Radziejów (sezon 1989 – 1990), Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- 1991a Ekspertyza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w Opatowicach stan. 1 (sezon 1991), Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).

- 1991b Zestawienia inwentaryzacyjne zwierzęcych szczątków kostnych z Opatowic, stan. 3, Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- 1996 Zestawienia inwentaryzacyjne zwierzęcych szczątków kostnych z archeologicznych badań wykopaliskowych w Opatowicach, Rokietnica (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Malinowski T.
1979 Katalog cmentarzysk ludności kultury pomorskiej. Tom 2, Warszawa.
- Małecka-Kukawka J.
1987 Krzemieniostwo kultury pucharów lejkowatych na ziemi chełmińskiej, [w:] T. Wiślański (red.) *Neolit i początki epoki brązu na ziemi chełmińskiej*, Toruń, 121 – 140.
- Manikowska B.
1970 Późnoplejstocenyjskie gleby kopalne w wydmy koło Anopola nad Wisłą, „Acta Geographica Lodziensia” 24, 327 – 336.
- 1985 O glebach kopalnych, stratygrafii i litologii wydmy Polski Środkowej, „Acta Geographica Lodziensia” 52, Łódź.
- 1995 Aeolian activity differentiation in the area of Poland during the period 20 – 8 Ka BP, „Biuletyn Peryglacjalny” 34, 125 – 165.
- Marciniak A.
2005 Placing animals in the Neolithic. Social zooarchaeology of prehistoric farming communities, London.
- Matuszkiewicz W.
1999 Szata roślinna, [w:] L. Starkel (red.) *Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze*, Warszawa, 427 – 475.
- 2001 Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, [w:] J.B. Faliński (red.) *Vademecum Geobotanicum* 8, Warszawa, 1 – 537.
- Matuszkiewicz W., Degórska B.
1994 Potencjalna roślinność naturalna, [w:] *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa.
- Mauss M.
1973 Szkic o darze. Forma i podstawa wymiany w społeczeństwach archaicznych, [w:] M. Mauss, *Socjologia i antropologia*, Warszawa, 211 – 415.
- Medunová-Benešová A.
1981 Jevišovice — Stary Zamek. Schicht C2,C1,C. Katalog der Funde, *Fontes Archaeologiae Moraviae* 13, Brno.
- Milewski A.
1965 Materiały i wyroby z drewna, Warszawa.
- Murawski T.
1957 Wybrane zagadnienia z badań geomorfologicznych na arkuszu „Radziejów Kujawski” mapy 1:25000, „Dokumentacja Geograficzna” 3, Warszawa.
- Niesiołowska E.
1967 Materiały neolityczne ze stanowiska 6 w Pikutkowie, pow. Włocławek, „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Seria Archeologiczna” 14, 79 – 144.
- Niewiarowski W.
1970 Wydmy Basenu Unisławskiego, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. M. Kopernika, Geografia” 7, 3 – 25.
- 1983 Postglacjalne ruchy skorupy ziemskiej na Pojezierzu Kujawskim w świetle badań geomorfologicznych, „Przegląd Geograficzny” 55 (1), 13 – 30.
- Noryskiewicz B.
1987 Analiza pyłkowa osadów organicznych z Opatowic, Toruń (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Nowaczyk B.
1967 Wydmy i eoliczne piaski pokrywowe między Skokami a Mieściskiem, „Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią” 19, 197 – 219.
- 1976a Geneza i rozwój wydmy śródlądowych w zachodniej części Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej w świetle badań struktury, uziarnienia i stratygrafii budujących je osadów, Poznań.
- 1976b Eolian cover sands in Central-West Poland, „Quaestiones Geographicae” 3, 57 – 77.
- 1977 Morfologia, cechy strukturalne i teksturalne eolicznych piasków pokrywowych w świetle dotychczasowych poglądów, „Przegląd Geograficzny” 49 (3), 573 – 580.
- 1986 Wiek wydmy, ich cechy granulometryczne i strukturalne a schemat cyrkulacji atmosferycznej w Polsce w późnym wistulianie i holocenie, Poznań.
- 2002 Litologiczny i morfologiczny zapis działalności wiatru w Polsce w ostatnich 30 tysiącach lat, „Czasopismo Geograficzne” 73 (4), 275 – 311.
- Nowaczyk B., Nalepka D., Okuniewska-Nowaczyk I.
2002 Rola człowieka prahistorycznego w kształtowaniu form i osadów na wybranych obszarach Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, „Geographia. Studia et dissertationes” 25, 34 – 60.
- Nowaczyk B., Pazdur M.F.
1982 Próba datowania metodą ¹⁴C gleb kopalnych z wydmy w Troszynie koło Wolina, „Roczniki Gleboznawcze” 33 (3/4), 145 – 158.
- 1990 Problems concerning the ¹⁴C dating of fossil dune soils, „Quaestiones Geographicae” 11/12, 135 – 151.
- Nowaczyk B., Tobolski K.
1968 Wiek wydmy w Popowie Kościelnym koło Skoków w świetle analizy pyłkowej i znalezisk archeologicznych, „Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią” 21, 167 – 179.
- Nowak M.
1996 Ceramika kultury pucharów lejkowatych ze stanowiska 1 w Kawczycach, Kraków.
- 2001 Osadnicze i socjo-polityczne modele południowo-wschodniej grupy kultury pucharów lejkowatych, [w:] J. Kozłowski, E. Neustupny (red.) *Archeologia przestrzeni*, Kraków, 127 – 151.
- Nowiński Z.
1970 *Dzieje roślin uprawnych*, Warszawa.
- Palmer R., Cox C.
1993 Uses of Aerial Photography in Archaeological Evaluations, *IFA Technical Papers* 12, 1 – 12.
- Papiernik P., Rybicka M.
2002 Anopol. Osada kultury pucharów lejkowatych na Pojezierzu Gostynińskim, Łódź.
- Pazdur M.F.
1985 Sprawozdanie z wykonania pomiarów wieku metodą C-14 w Laboratorium Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Gliwice (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Pelisiak A.
2003 Osadnictwo. Gospodarka. Społeczeństwo. Studia nad kulturą pucharów lejkowatych na Niżu Polskim, Rzeszów.
- Pisarkiewicz M.
1993 Inwentarz krzemienisty ze stanowiska Opatowice 42 gm. Radziejów na tle późnej fazy mławskiego komponentu kulturowego KPL, Łódź (maszynopis pracy magisterskiej w archiwum IA UŁ).
- Pleslová-Štiková E.
1985 Makotrasy: A TRB Site in Bohemia, *Fontes Archaeologici Pragenses* 17, Prague.
- 1987 Die kulturelle Entwicklung und die Periodisierung der TRB in Böhmen: die neueren Ergebnisse, [w:] T. Wiślański (red.) *Neolit i początki epoki brązu na ziemi chełmińskiej*, Toruń, 397 – 418.
- Pollard A. M., Heron C.
1996 *Archaeological Chemistry*, Cambridge.
- Pracowity T.
1994 Osada kultury amfor kulistych na stanowisku 7 w Opatowicach woj. włocławskie, Poznań (maszynopis pracy magisterskiej w archiwum IP UAM).

- Prinke D.
1988 Środkowoneolityczne załączki procesów synkretyzacji kultury pucharów lejkowatych na Kujawach, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) Kontakty pradziejowych społeczeństw Kujaw z innymi ludami Europy, Inowrocław, 93 – 105.
- Prinke D., Szymt M.
1990 From studies of development of the so called refugial ecumene of neolithic communities in the Zielona Struga catchment area, [in:] Interregional cultural relations between Polish territories and adjacent regions of Central and Eastern Europe, *Archeologia Interregionalis* 11, Warszawa, 63 – 101.
- Prinke D., Weber A.
1982 Konary gmina Dąbrowa Biskupia, woj. Bydgoszcz, stan. 6A – 6B (przyczynek do studiów nad „centralnokujawskim” nurtem technologicznego i stylistycznego rozwoju kultury pucharów lejkowatych), „Sprawozdania Archeologiczne” XXXIV, 25 – 51.
- Prusinkiewicz Z., Bednarek R.
1999 Gleby, [w:] L. Starkel (red.) *Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze*, Warszawa, 373 – 396.
- Prusinkiewicz Z., Bednarek R., Koško A., Szymt M.
1994a Palaeopedological Studies on Age, Properties and Genesis of Illuvial Bands on a Neolithic Archaeological Site, „Roczniki Gleboznawcze”, Supplement, 15 – 26.
1994b Wiek, właściwości i geneza wstęg iluwialnych w świetle badań paleopedologicznych i archeologicznych, „Roczniki Gleboznawcze” XLV (1/2), 5 – 19.
1998 Paleopedological Studies of the Age and Properties of Illuvial Bands at an Archaeological Site, „Pergamon. Quaternary International” 51/52, 195 – 201.
- Ralska-Jasiewiczowa M.
1983 Isopollen Maps for Poland 0 — 11 000 Years B.P., *The New Phytologist* 94, 133 – 175.
- Ralska-Jasiewiczowa M. (red.)
2004 Late Glacial and Holocene history of vegetation in Poland based on isopollen maps, Kraków.
- Rączkowski W.
2002 *Archeologia lotnicza — metoda wobec teorii*, Poznań.
- Rotnicki K.
1970 Główne problemy wydym śródlądowych w Polsce w świetle badań wydmy w Węglewiczach, Poznań.
- Rybicka M.
1991 Materiały kultury pucharów lejkowatych ze stanowiska 1 w Radziejowie Kujawskim, „Sprawozdania Archeologiczne” XLIII, 39 – 74.
1995 Przemiany kulturowe i osadnicze w III tys. przed Chr. na Kujawach. Kultura pucharów lejkowatych i amfor kulistych na Pagórach Radziejowskich, Łódź.
2004 Kultura pucharów lejkowatych na Pojezierzu Gostyńskim. Chronologia. Osadnictwo. Gospodarka, Łęczysca.
- Rzepecki S.
2003 Osadnictwo społeczności kultury pucharów lejkowatych, [w:] L. Czerniak (red.) *Badania archeologiczne na terenie odkrywki „Szczerców” Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A.*, Poznań, 245 – 287.
2004 Społeczności środkowoneolitycznej kultury pucharów lejkowatych na Kujawach, Poznań.
- Schild R., Marczak M., Królik H.
1975 Późny mezolit. Próba wieloaspektowej analizy otwartych stanowisk piaskowych, Wrocław–Warszawa–Kraków.
- Scollar I.
2002 Making things look vertical, [w:] R. Bewley, W. Rączkowski (eds) *Aerial Archaeology — Developing Future Practice*, Amsterdam, 166 – 172.
- Seregély T.
2004 Radmodell und Votivaxt — außergewöhnliche Funde der Kultur mit Schnurkeramik von der Nördlichen Frankenalb, [in:] *Rad und Wagen. Der Ursprung einer Innovation. Wagen im Vorderen Orient und Europa*, Mainz, 315 – 320.
- Sochacki Z.
1966 Uwagi ogólne o kulturze ceramiki promienistej (kanelowanej) w Polsce, „Wiadomości Archeologiczne” 31 (4), 297 – 319.
1970 Z badań nad kulturą ceramiki promienistej w Europie, „Archeologia Polski” XV (2), 305 – 362.
1980 Kultura ceramiki promienistej w Europie, Warszawa.
- Stadler P., Draxler S., Friesinger H., Kutschera W., Priller A., Rom W., Steirer P., Wild E.M.
2001 Absolute chronology for early civilizations in Austria and Central Europe using ¹⁴C dating with accelerator mass spectrometry with special results for the absolute chronology of the Baden culture, [w:] Cernavodă III — Boleráz. Ein vorgeschichtliches Phänomen zwischen dem Oberrhein und der unteren Donau, *Studia Danubiana, Series Symposia II*, București, 541 – 561.
- Stankowski W., Szafrąński F.
1963 Gleba kopalna w wydmy koło Nowego Tomyśla, „Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią” 12, 317 – 322.
- Starkel L.
1999 Rola holocenu w ewolucji środowiska i jego stratygrafia, [w:] L. Starkel (red.) *Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze*, Warszawa, 103 – 105.
- Stępnik T.
1997 Skład taksonomiczny węgla drzewnych z Opatowic, stan. 1, 3, 7, 32, 33, 34, 36, 42, gm. Radziejów Kujawski, Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
1999 Las w kulturze średniowiecznej Wielkopolski, Poznań (maszynopis pracy doktorskiej w archiwum IP UAM).
2004 Skład taksonomiczny prób węgla drzewnych z Opatowic, Poznań (maszynopis w archiwum ZPP IP UAM).
- Stolpiak B.
1996 Problematyka regionalizmu w badaniach Aleksandry Cofta-Broniewskiej, [w:] A. Koško (red.) *Z badań nad genezą regionalizmu kulturowego Kujaw*, Poznań–Kruszwica–Inowrocław, 13 – 23.
- Surmiński J.
1996 Kora, budowa anatomiczna, skład chemiczny, możliwości wykorzystania, Poznań.
- Szczuka J., Żurowski J.
1981 *Materiałoznawstwo przemysłu drzewnego*, Warszawa.
- Szczypek T.
1986 Procesy wydmywawcze w środkowej części Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej na tle obszarów przyległych, Katowice.
- Szymt M.
1990 Stan badań nad zasadami analityki kultury amfor kulistych, [w:] A. Cofta-Broniewska (red.) *Kultura amfor kulistych w rejonie Kujaw*, Poznań, 79 – 86.
1992 Łojewo, gm. Inowrocław, woj. bydgoskie, stan. 35. Osada z fazy wczesnowiöreckiej kultury pucharów lejkowatych. Z badań nad genezą i systematyką kultury pucharów lejkowatych na Kujawach, „Sprawozdania Archeologiczne” 44, 49 – 98.
1996 Społeczności kultury amfor kulistych na Kujawach, Poznań.
1999 Between West and East. People of the Globular Amphora Culture in Eastern Europe, *Baltic-Pontic Studies* 8, Poznań.
2000 Osadnictwo ludności kultury amfor kulistych, [w:] A. Koško (red.) *Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego. Tom III. Kujawy. Część 4. Osadnictwo kultur późnoneolitycznych oraz interstadium epok neolitu i brązu: 3900 — 1400/1300 przed Chr.*, Poznań, 135 – 329.

- 2001 The Absolute (Radiocarbon) Chronology of the Central and Eastern Groups of the Globular Amphora Culture, [in:] J. Czebreszuk, J. Müller (Hrsg.) Die absolute Chronologie in Mitteleuropa 3000 – 2000 v.Chr. (The Absolute Chronology of Central Europe 3000 – 2000 BC, Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa), *Studia nad Pradziejami Europy Środkowej* 1, Poznań–Bamberg–Rahden/Westf., 25 – 80.
- 2002 Kugelamphoren-Gemeinschaften in Mittel- und Osteuropa: Siedlungsstrukturen und soziale Fragen, [in:] J. Müller (Hrsg.) Vom Endneolithikum zur Frühbronzezeit: Muster sozialen Wandels? (Tagung Bamberg 14. – 16. Juni 2001). *Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie* 90, Bonn, 195 – 234.
- 2004a Kultura amfor kulistych, [w:] J. Bednarczyk, A. Koško (red.) *Od długiego domu najstarszych rolników do dworu staropolskiego. Wyniki badań archeologicznych na trasach gazociągów Mogilno–Włocławek i Mogilno–Wydar-towo*, Poznań, 317 – 353.
- 2004b Wędrowki bliskie i dalekie. Ze studiów nad organizacją społeczną i gospodarką ludności kultury amfor kulistych na terenie Europy Środkowej i Wschodniej, [w:] A. Koško, M. Szmyt (red.) *Nomadyzm a pastoralizm w międzyrzeczu Wisły i Dniepru (neolit, eneolit, epoka brązu)*. *Archaeologia Bimaris. Dyskusje* 3, Poznań, 117 – 136.
- 2005 *Dead Animals and Living Society*, [in:] T. Judge Gamito (ed.) *People and Ritual*, Oxford, w druku.
- Tetzlaff W.
1977 Badania wykopaliskowe osady kultury pucharów lejkowatych w Mrowinie, woj. Poznań, w latach 1974 – 1975, „*Fontes Archaeologici Posnanienses*” 26, 193 – 197.
- Urbańczyk P.
1986 Formowanie się układów stratyfikacyjnych jako proces źródłotwórczy, [w:] W. Hensel, G. Donato, S. Tabaczyński (red.) *Teoria i praktyka badań archeologicznych. Tom I. Przesłanki metodologiczne*, Warszawa, 184 – 245.
- 1995 *Postdepositional Processes*, [w:] W. Hensel, S. Tabaczyński, P. Urbańczyk (eds) *Theory and Practice of Archaeological Research. Vol. II. Acquisition of Field Data at Multi-strata Sites*, Warszawa, 69 – 79.
- Walanus A., Goslar T.
2004 Wyznaczanie wieku metodą ^{14}C dla archeologów, *Rzeszów*.
- Wasylikowa K., Cărcimaru M., Hajnalová E., Hartyányi B.P., Pashkevich G.A., Yanushevich Z.V.
1991 East-Central Europe, [in:] W. van Zeist, K. Wasylikowa, K.E. Behre (eds) *Progress on Old World Palaeoethnobotany*, Rotterdam, 207 – 239.
- Weninger B., Joris O., Danzeglocke U.
2004 CalPal v. June 2004, Köln (www.calpal.de).
- Wilson D.
2000 *Air Photo Interpretation for Archaeologists*, Stroud.
- Wiślański T.
1966 Kultura amfor kulistych w Polsce północno-zachodniej, Wrocław–Warszawa–Kraków.
1969 *Podstawy gospodarcze plemion neolitycznych w Polsce północno-zachodniej*, Wrocław–Warszawa–Kraków.
1979 *Kształtowanie się miejscowych kultur rolniczo-hodowlanych. Plemiona kultury pucharów lejkowatych*, [w:] *Prahistoria ziem polskich. Tom II. Neolit*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk, 165 – 260.
1989 Die polnische Trichterbecherkultur und die Beziehungen nach Süden, „*Præhistorica*” XV, 139 – 149.
- Witruwiusz
1956 *O architekturze ksiąg dziesięć*, Warszawa.
- Zieliński P.
2001 Procesy eoliczne w Kotlinie Chodelskiej (Wyżyna Lubelska) — ich natężenie i fazy rozwoju, „*Przegląd Geograficzny*” 73, 57 – 73.
- Zielonka B.
1959 *Zabytki archeologiczne województwa bydgoskiego*, Bydgoszcz.